

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Ömer Dinçer tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Aylin NAZLIAKA
Ankara Milletvekili

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2004 yılında orta öğretim, 2005 yılında ise ilköğretim öğrencilerine yönelik Zorunlu 100 Temel Eser listeleri hazırlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığının listesinde yer alan eserlere ilişkin olarak Çocuk Vakfı tarafından bir rapor hazırlanmıştır. Vakıf hazırladığı "100 Temel Eser Raporu" adlı raporda, iki ayrı listede yer alan 100 kitaplık listenin, okuma alışkanlığı, dil, duygu ve düşünce zenginliği kazandırma amacını ne ölçüde gerçekleştirdiğini değerlendirmiştir. Raporda 100 Temel Eser listeleriyle ilgili olarak; yaşayan-vefat etmiş yazarlar, temel/klasik eser, çeviri kitap tahrifatı, haksız kazanca yol açan çerçöp yayıncılık, ideolojik hesaplaşma başlıkları altında tespitlerde bulunmuş ve ciddi eleştiriler yapmıştır.

Bu bağlamda;

- 1) Millî Eğitim Bakanlığı'nın 19.8.2004 tarih, 2004 / 60 sayılı Orta Öğretim Öğrencileri İçin 100 Temel Eser Genelgesi'nde ve 4.8.2005 tarih, 2005 / 70 sayılı İlköğretim Okullarında Okutulacak 100 Temel Eser Genelgesi'nde ilköğretim ve ortaöğretim öğrencileri için uygun görülen 100 Temel Eser hangi kriterlere göre ve kimler tarafından belirlenmiştir? Belirlenen eserler için Talim ve Terbiye Kurulu'nun görüşü alınmış mıdır? Alınmamışsa gerekçesi nedir?
- 2) Belirlenen 100 Temel Eser, okullara Bakanlığınız tarafından mı gönderilmektedir yoksa okullar kendi bütçeleriyle mi bu eserleri almaktadır? Listelerde yer alan eserlerin okullara alınmasında "100 Temel Eser" logosu bulunması zorunlu mudur? Bu logoyu kullanacak yayınevleri nasıl belirlenmektedir? Bu yayınevleri hangileridir?
- 3) 100 Temel Eser listesi açıklanırken örgün eğitimde okuma ve anlama becerisi kazandırmaya yönelik uygulamanın nasıl yapılacağı Bakanlığınızca belirlenmiş midir? Eserler için bir okuma programı oluşturulmuş mudur?
- 4) Belirlenen 100 Temel Eser arasında hangi kitaplar öğrenciler tarafından daha çok okunmaktadır? Bu konuda bir geribildirim alınmış mıdır?
- 5) Öğrencilerin ne kadar sürede bu kitapları okuyacaklarına ilişkin bir planlama yapılmış mıdır?

- 6) İlköğretim ve ortaöğretimlerde öğrencilerin 100 Temel Eseri okuyup okumadığına ve öğretmenlerin yönlendirme yapıp yapmadığına dair Bakanlığınızca bir denetim yapılmakta mıdır?
- 7) Çocuk Vakfı tarafından hazırlanan "100 Temel Eser Raporu"nda, "öğrenciler 100 Temel Eser'i 'bilgimiz yok', ebeveynler 'haberimiz yok' ifadeleri ile değerlendirmiştir" bilgisi yer almaktadır. Ayrıca raporda "öğretmenlerin görüşleri eğitim bilimci, uzman ve yazarların görüşleri kadar değişik ve derinlikten yoksun" olarak tanımlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı, ilköğretim ve ortaöğretimde okutulan 100 Temel Eser çalışması ile ilgili durum değerlendirmesi yapmış mıdır?
- 8) Çocuk Vakfı hazırladığı raporda iki önemli öneri getirmiştir. Birinci öneri okul öncesi, ilköğretim birinci ve ikinci kademe, orta öğretim düzeyinde ve her derse yönelik okuma kitaplarının ilişkilendirileceği okuma programlarının hazırlanmasıdır. İkinci öneri ise "Çocuk ve İlkgençlik Kitapları Konseyi" kurulmasıdır. Bakanlığınız Çocuk Vakfı'nın raporuyla ilgili bir çalışma ve değerlendirme yapmış mıdır? Rapordaki öneriler doğrultusunda herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 9) Listede yer alan dünya edebiyatı örneklerinin çevirmenlerinin belirtilmemesinin nedeni nedir? Eserlerin çevirilerinde tahlif edilen bölümler var mıdır? Çeviri eserlerle ilgili inceleme ve denetleme kurulu mevcut mudur?
- 10)Orta öğretim genelgesinde yer alan 12 ve ilköğretim genelgesindeki 14 kitabın yalnızca konuları belirtilmiştir. Bu çerçevede yayımlanan kitapların içerik, dil, anlatım, tema ve çocuk gerçekliğine uygunluğu Bakanlığınızca araştırılmış mıdır?
- 11)100 Temel Eser logosu bulunan eserler, ilgili yayınevlerine haksız kazanç sağlamıyor mu? Aynı eserleri yayımlayan diğer yayınevlerinin korunması için bir önlem alınması düşünülmüyor mu?
- 12)İlköğretim öğrencileri için açıklanan 100 Temel Eser listesinde temel klasik eser niteliği taşımayan; konu, içerik, anlatım ve tema bakımından çocuk gerçekliğine uygun olmayan; yetişkin dil dizgesine göre yazılmış; dönem edebiyatı özelliğinde 22 kitap yer almaktadır: *Vatan Yahut Silistre* (Namık Kemal), *Ömer'in Çocukluğu* (Muallim Naci), *Gulyabani* (Hüseyin Rahmi Gürpınar), *Altın Işık* (Ziya Gökalp), *Yalnız Efe* (Ömer Seyfettin), *Hep O Şarkı* (Yakup Kadri Karaosmanoğlu), *Peri Kızı ile Çoban Hikâyesi* (Orhan Seyfi Orhan), *Uluç Reis* (Halikarnas Balıkcısı), *Damla Damla* (Ruşen Eşref Üneydin), *Bağrıyanık Ömer* (Mahmut Yesari), *Domanıç Dağlarının Yolcusu* (Şukufe Nihal), *Akın* (Faruk Nafiz Çamlıbel), *Bitmeyen Gece* (Mithat Enç), *Barbaros Hayrettin Geliyor* (Feridun Fazıl Tülbentçi), *Eşref Saati* (Şevket Rado), *Tiryaki Sözler* (Cenap Şahabettin), *Falaka* (Ahmet Rasim), *Bir Gemi Yelken Açtı* (Ali Mümtaz Arolat), *Miskinler Tekkesi* (Reşat Nuri Güntekin), *Tanrı Misafiri* (Reşat Nuri Güntekin), *Yankılı Kayalar* (Yılmaz Boyunağa), *Bir Küçük Osmanlı Vardı* (Hasan Nail Canat). Bu kitaplar ilköğretim çağındaki öğrenciler için uygun mudur?